

Факультет теорії та історії мистецтва
(назва факультету)

Кафедра теорії та історії мистецтва
(назва кафедри)

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

**БК 3.5. «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСТІМПРЕСІОНІЗМУ
XX–XXI ст»**

- Освітній ступінь:** бакалавр
- Спеціальність:** 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
- Освітня програма:** Навчальної дисципліни вибіркового компонента (цикл професійної підготовки) з фахового переліку ОНП «Мистецтвознавство. Теорія та історія мистецтва»
- кваліфікація:** бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації

Київ-2024

Васильченко

Розроблено: кафедра теорії та історії мистецтва

Розробники програми:

1. Павельчук Іванна Андріївна, заслужений художник України, доктор мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри теорії та історії мистецтва

Узгоджено гарантом освітньої програми:

В. С. Пітеніою

Перезатверджено на засіданні кафедри: протокол № 5 від 20.09.24

Зав. кафедри

Ю. В. Романенкова

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Обговорено та затверджено радою факультету: протокол № 3 від 27.06.24

*Затверджено н-м радою
протокол № 2 від 08.10.2024 р.*

© Павельчук І. А., 2024

© НАОМА, 2024

ВСТУП

Предмет вивчення навчальної дисципліни

Програму навчальної дисципліни ВК 3.5. «Історія українського постімпресіонізму XIX–XX століття» розроблено формування висококваліфікованого фахівця, здатного креативно мислити, застосовувати базові та інноваційні фахові знання, уміння та навички для вирішення комплексу складних мистецтвознавчих завдань у фахових спеціалізації 023 «Образотворче мистецтво». Навчальна дисципліна вибірковий компонент професійного циклу ОНП «Мистецтвознавство. Теорія та історія мистецтва».

Предмет вивчення навчальної дисципліни – живопис українських наступників французького постімпресіонізму ар нуво періоду 1980–1890-х років в творчій практиці фундаторів українського модерну / сесесії періоду 1900–1935-х років; історичні субфактори наслідування проєвропейських традицій в творчості українських новаторів від періоду радянської культурної стагнації до мистецтва доби Незалежності; художні твори станкового і монументального живопису; місцева специфіка регіональних шкіл українського постімпресіонізму / сезаннізму; ключові образи українського постімпресіонізму розглядаються в контексті історичних процесів означеного періоду в річниці загальноєвропейських художніх процесів. Присутність культуротворчого українського потенціалу на карті світової культури засвідчена репрезентацією індивідуальних мистецьких практик піонерів українського модерну О. Мурашка, А. Маневича, Ф. Кричевського, О. Новаківського, І. Северина, М. Бурачка, А. Ерделі, традиції яких продовжили наступники радянського періоду Р. Сельський, О. Шатківський, Е. Кондратович, Г. Глюк, А. Коцка, Т. Яблонська, а також виразники постімпресіонізму доби Незалежності В. Патик, В. Микита, О. Гарагонич, І. Мельничук, М. Лунів, Л. Павленко, І. Солодовніков, А. Чеботару.

Мета лекційного курсу – сформувані цілісне уявлення про історичний розвиток тенденції українського постімпресіонізму / сезаннізму означеного періоду в його ключових художніх здобутках.

Основними завданнями є отримання студентами комплексних знань і цілісного розуміння процесу розвитку українського постімпресіонізму впродовж XX–XXI століть – як самотнього мистецького явища, що всотало риси нового проєвропейського іміджа українського малярства в загальноєвропейському та світовому контексті; виховання відчуття стічної самотності української культури, національної гідності й ідентичності, що базуються на розумінні ідеї соборності української нації; досконалого розуміння образотворчих особливостей українського постімпресіонізму як невід'ємної частини національної культури України і загальноєвропейського образотворчого мистецтва XX–XXI століття; умотивованої творчої зацікавленості кожного студента в поглибленні знань з історії мистецтва Батьківщини.

Предмет навчальної дисципліни – творчість українських постімпресіоністів XIX–XX століття.

Міждисциплінарні зв'язки

Дисципліна ВК 3.5. «Істрія українського постімпресіонізму ХІХ–ХХ століття» спрямована на підготовку сучасного українського фахівця у галузі 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Освітні компетенції дисципліни інтегровано у навчальний процес НАОМА. Набуті знання та навички, отримані упродовж опануванням курсом «Істрія українського постімпресіонізму ХІХ–ХХ століття», мають міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами «Історія українського мистецтва ХХ століття», «Новітні форми сучасного мистецтва», «Мистецтво української діаспори».

Компетенції, які набуває здобувач освіти (відповідно освітньої програми)

ЗК2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку історії образотворчого мистецтва.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

ФК5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

ФК6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

ФК8. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.

ФК11. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Програмні результати навчання (ОНП «Мистецтвознавство. Теорія та історія мистецтва»)

ПРН1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування, приладові та мікрохімічні дослідження).

ПРН13. Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

ПРН14. Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ПРН16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН21. Здатність створювати власний авторський продукт у різних жанрах художньої критики: рецензії, аналітичні статті, творчі портрети, проблемні нариси, есе на основі художньо-естетичного аналізу твору мистецтва.

Структура навчальної дисципліни

Дисципліна «Істрія українського постімпресіонізму ХІХ–ХХ століття» викладається у другому семестрі і складається з теоретичного курсу – 22 години (11 лекцій) практичних занять 8 годин (4 семінари), модульних контрольних робіт. Курс складається з 4-х модулів: **Модуль 1.** «Постімпресіонізм як явище образотворчого мистецтва: історико-культурні передумови» (Лекції 1–4). **Модуль 2.** «Тринитарна модель українського постімпресіонізму: асиміляція тенденцій японізму, імпресіонізму, символізму в творчості фундаторів українського модерну» (Лекція 5–8). **Модуль 3.** «Репрезентація українського постімпресіонізму в період повоєнної радянської субкультури 1950–1980-х років» (Лекції 9–10). **Модуль 4:** Представники українського постімпресіонізму доби Незалежності (Лекція 11).

Модуль 1. «Постімпресіонізм як явище образотворчого мистецтва: історико-культурні передумови» (Лекції 1–4)

Мета: ознайомлення з мистецькими ідеями та національною специфікою мистецтва доби модерн: рефлексії в творчості фундаторів українського модерну».

Лекція 1. на тему: «Зміна образотворчої парадигми та проблема формування ірраціонального мистецтва на тлі соціокультурної емансипації зламу ХІХ–ХХ століття».

Короткий зміст:

1.1.1. Європейський японізм 1860-х і становлення феномену ар нуво.

1.1.2. Формування антиакадемічних тенденцій у європейських мистецьких середовищах у останній чверті ХІХ століття.

1.1.3. Синтез мистецтв як джерело постімпресіоністичного міфотворення.

1.1.4. Українське образотворче мистецтво другої половини ХІХ – початку ХХ століття: передумови появи постімпресіоністичного репертуару.

Завдання для самостійної роботи:

Прочитати літературні джерела, рекомендовані до Лекції 1.

Рекомендована література до лекційної теми 1.1.: 4, 6, 12, 20-21.

Лекція 2 на тему: «Рефлексії японізму в українському живописі 1900–1920-х років».

Короткий зміст:

1.2.1. Рефлексії японізму в паризькій практиці О. Мурашка 1902–1903 років.

1.2.2. Молодопольський японізм Л. Вичулковського як джерело творчих інспірацій у досвіді О. Новаківського 1900–1910-х років.

1.2.3. Адаптація жанру катьо-га в практиці І. Северина та М. Бурачека.

1.2.4. Проблема асиміляції жанру бідзін-га (окубі-е) на українському підґрунті в практиці Ф. Кричевського 1914–1924 років.

Завдання для самостійної роботи:

Прочитати літературні джерела, рекомендовані до Лекції 2.

Рекомендована література до лекційної теми 1.2.: 4, 6, 12-13, 17-18.

Лекція 3 на тему: «Імпровізація імпресіонізму: синтез об'єктивних вражень від природи та суб'єктивного сприйняття кольору як передумова художнього узагальнення».

Короткий зміст:

1.3.1. Реформи Е. Мане в імпресіоністичному досвіді О. Мурашка 1906–1911 років.

1.3.2. Синтез імпресіонізму з орнаментальною концепцією сесесії у творчій практиці А. Маневича 1906–1914 років

1.3.3. Синтез пізнього імпресіонізму з алегоричною програмою віденської сесесії в досвіді Ф. Кричевського 1913–1924 років.

Завдання для самостійної роботи:

Прочитати літературні джерела, рекомендовані до Лекції 3.

Рекомендована література до лекційної теми 1.3.: 6-7, 10, 15, 18, 22, 24-25.

Лекція 4 на тему: «Асиміляція імпресіонізму в творчості українських вихованців ASP».

Короткий зміст:

1.4.1. Імпресіоністичні візії О. Новаківського в контексті художніх пошуків молодопольського мистецького середовища.

1.4.2. Інспірації імпресіоністичного плєнеризму Я. Станіславського в практиці І. Северина 1906–1913 років.

1.4.3. Традиції Л. Вичулковського і Я. Станіславського в імпресіоністичному досвіді М. Бурачека 1908–1920-х років.

Завдання для самостійної роботи:

Прочитати літературні джерела, рекомендовані до Лекції 4.

Рекомендована література до лекційної теми 1.4.: 4, 6-7, 12-13, 15, 18.

Модуль 2. «Адаптація постімпресіоністичного досвіду під час навчання в Європі» (Лекції 5–6)

Мета: ознайомлення з регіональною специфікою адаптації тенденцій постімпресіонізму в період навчання/подорожування в Європі.

Лекція 5 на тему: «Індивідуальні моделі постімпресіоністичного досвіду».

Короткий зміст:

2.5.1. Особливості формування постімпресіоністичної тенденції в досвіді О. Мурашка 1911–1918 років.

2.5.2. Інспірації постімпресіонізму в практиці І. Северина 1906–1913 років.

2.5.3. Постімпресіоністичні пошуки у творчій практиці М. Бурачека другої і третьої декад ХХ століття.

Завдання для самостійної роботи:

Прочитати літературні джерела, рекомендовані до Лекції 5.

Рекомендована література до лекційної теми 2.5.: 4, 6-7, 12-13, 17-18.

Лекція 6 на тему: «Розвиток українського сезаннізму як варіанту постімпресіоністичного досвіду».

Короткий зміст:

2.6.1. Рефлексії сезаннізму в практиці А. Маневича 1916–1927 років.

2.6.2. Творчі пошуки Ф. Кричевського 1926–1935 років: від сезаннізму до індивідуального синтетизму.

2.6.3. Впливи сезаннізму у творчій практиці А. Ерделі: 1930-ті – 1940-ві роки.

Завдання для самостійної роботи:

Прочитати літературні джерела, рекомендовані до Лекції 6.

Рекомендована література до лекційної теми 2.6.: 4, 6-8, 10, 13, 17-18.

Модуль 3. «Репрезентація українського постімпресіонізму в період нової радянської субкультури 1950-1980-х років» (Лекції 7–9)

Короткий зміст:

Упродовж усього ХХ століття за несприятливих обставин засилля соцреалізму відбувався прихований процес європеїзації українського мистецтва. Замасковані за радянськими сюжетами, традиції формалізму продовжували розвиватися у творчості українських живописців: Е. Кондратовича, А. Коцки, Р. Сельського, О. Шатківського, Т. Яблонської.

Лекція 7. «Транзитна асиміляція постімпресіонізму в творчості львівських вихованців Краківської та Варшавської академії».

Короткий зміст:

3.7.1. Досвід постімпресіоністичного експерименту у творчості Р. Сельського.

3.7.2. Традиції «Молодого Польщі» та групи «Ритм» як підгрунтя постімпресіоністичного синтетизму О. Шатківського.

Завдання для самостійної роботи:

Прочитати літературні джерела, рекомендовані до Лекції 7.

Рекомендована література до лекційної теми 3.7.: 4, 6-7, 13, 17-19.

Лекція 8. «Регіональна специфіка засвоєння постімпресіонізму / сезаннізму та модифікації чеського експресіонізму в творчості закарпатських митців».

Короткий зміст:

3.8.1. Між експресіонізмом і постімпресіонізмом: творчі пошуки

Е. Кондратовича 1950–1980-х років.

3.8.2. Інспірації постімпресіонізму у творчій практиці Г. Глюка.

3.8.3. Український постімпресіонізм в інтерпретаціях А. Коцки.

Завдання для самостійної роботи:

Прочитати літературні джерела, рекомендовані до Лекції 8.

Рекомендована література до лекційної теми 3.8.: 6-8, 13, 16.

Лекція 9. «Регіональна специфіка засвоєння постімпресіоністичної традиції в київській школі живопису».

Короткий зміст:

3.9.1. Школа Федора Кричевського та її наступники.

3.9.2. Досвід постімпресіоністичного експерименту в практиці Т. Яблонської – учениці Ф.Кричевського.

Завдання для самостійної роботи:

Прочитати літературні джерела, рекомендовані до Лекції 9.

Рекомендована література до лекційної теми 3.9.: 6-7, 10, 13-14.

Модуль 4: «Представники українського постімпресіонізму доби Незалежності» (Лекції 10–11)

Мета: ознайомлення з мистецькими ідеями та провідними майстрами українського постімпресіонізму доби Незалежності.

Лекція 10. «Традиції паризького ар нуво в практиці львівських та закарпатських послідовників постімпресіонізму».

Короткий зміст:

4.10.1. Тенденція постімпресіонізму у творчості В. Патики: від радянського часу до доби Незалежності.

4.10.2. Впливи сезаннізму А. Ерделі на творчу практику В. Микити.

4.10.3. Інспірації постімпресіонізму в практиці О. Гарагонича.

Завдання для самостійної роботи:

Прочитати літературні джерела, рекомендовані до Лекції 10.

Рекомендована література до лекційної теми 4.10.: 6-8, 13, 15.

Лекція 11. «Розвиток постімпресіоністичних традицій в київській школі доби Незалежності: націтворчий постімпресіонізм І. Мельничука».

Короткий зміст:

Лекцію присвячено вивченню творчості відомого київського художника Ігора Мельничука, який належить до колористів нової хвилі доби Незалежності. Аналіз та систематизація основних тенденцій у творчості І. Мельничука 1990–2020-х років в жанрах пейзажу, портрету та тематичної композиції здійснюється вперше. Творчий хист митця, що формувався напередодні занепаду СРСР, увібрив оновлено-демократичне ставлення до здобутків світового мистецтва XX століття, яке І. Мельничук всотав від своїх прогресивних вчителів. Майбутній постімпресіоніст здобув освіту в Косівському технікумі народних художніх промислів (1985–1989) під керівництвом В. Гуменюка, який засвоїв засади хроматичного кольоропису від В. Гегамяна (1965–1968) – вихованця вірменського постімпресіоніста М. Сар'яна (1880–1972). У період 1991–1996 років І. Мельничук навчався на живописному факультеті НАОМА в майстерні В. Забашти (1918–2016), який популяризував у колі студентів традиції паризького ар нуво 1870–1890-х років. Удосконалюючи засади постімпресіоністичного живопису на сучасному етапі історичного поступу, І. Мельничук поглиблює національні традиції хроматичного кольоропису, започатковані на початку XX століття українськими адептами паризького постімпресіонізму: М. Бурачеком, А. Ерделі, Ф. Кричевським, А. Маневичем, О. Мурашком, О. Новаківським та І. Северином, які, навчаючись у Європі, стали реципієнтами європейського модерну. З приходом Незалежності в українському суспільстві актуалізувалася увага до проблеми популяризації національної державності. Постімпресіонізм, який втілюється завдяки символічним барвам, виявився затребуваним інструментом образотворення у творчості Т. Дудки, В. Іваніва, А. Криволапа, М. Луїніва, І. Мельничука, Л. Павленка, І. Солодовнікова, творчість яких презентує здобутки сучасного українського постімпресіонізму. Серед сучасних митців мистецькі пошуки І. Мельничука посідають чільне місце.

Завдання для самостійної роботи:

Прочитати літературні джерела, рекомендовані до Лекції 11.

Рекомендована література до лекційної теми 4.11: 5, 9, 11, 13.

Теми модульних контрольних робіт:

Модуль 1. «Постімпресіонізм як явище образотворчого мистецтва: історико-культурні передумови».

Модуль 2. «Адаптація постімпресіоністичного досвіду під час навчання в Європі».

Модуль 3. «Репрезентація українського постімпресіонізму в період повенної радянської субкультури 1950–1980-х років».

Модуль 4. «Представники українського постімпресіонізму доби Незалежності».

Теми семінарських занять:

Семінар 1. Лекційна тема 1–4.

Семінар 2. Лекційна тема 5–6.

Семінар 3. Лекційна тема 7–9.

Семінар 4. Лекційна тема 10–11.

Рекомендована література

Основна:

1. Гомбріх, Е. Оповідь про мистецтво. Publisher, ArtHuss, 2024. 664 с.
2. Іттен, Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. ArtHuss. 2022. 120 с.
3. Павличук, Іва. Артшкола національного українського колоризму Івипавельчук : навчальний початковий посібник (набір листівок). Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2023. 40 с. : іл.
4. Павличук, І. А. Іконографія переплетених гілок у краєвидах М. Бурачка 1917–1924 рр. Вісник НАКККіМ : зб. наук. пр. Київ, 2021. № 2. С. 122–127. URL: <http://journals.urau.ua/visnyknakkkim/issue/view/14465>
5. Павличук, І. А. Ключові тенденції та витоки авторської міфології в пейзажному жанрі Ігоря Мельничука. *Мистецтво: Метаморфози та дискурси ART: Metamorphoses and discourses* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (09–10 вересня 2021 р., НАКККіМ). Київ, 2021. С. 71–74.
6. Павличук, І. А. Постімпресіонізм в українському живописі ХХ століття : монографія / пер. англ. М. Захайкович. Друге видання, електронна публікація Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2021. 576 с., 49 с. іл. URL: <https://www.yakaboo.ua/ua/postimpresionizm-v-ukrainskomu-zhyvopisi-xx-stolititja.html>
7. Павличук, І. А. Постімпресіонізм в українському живописі ХХ – початку ХХІ століття: історичні витоки, джерела інспірацій, специфіка розвитку : дис. ... д-ра мист. : 17.00.05. Львівська національна академія мистецтв. Львів, 2020. 878 с. URL: <https://lnam.edu.ua/files/Academy/nauka/doctorate/%D0%9F%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D0%B0%20%D0%90%D0%BD%D0%B4%D1%80%D1%96%D1%97%D0%B2%D0%BD%D0%B0.pdf>
8. Павличук, І. А. Пошуки сезаннізму у практиці Адальберта Ерделі 1930–1940-х років // Вісник ХДАДМ : [зб. наук. пр. / за ред. Даниленка В. Я. Харків : ХДАДМ, 2019. (Мистецтвознавство – № 2) С. 82–80. <https://visnik.org/pdf/v2019-02-10-Pavelchuk.pdf>
9. Павличук, І. А. Сучасний український постімпресіонізм: живопис Ігоря Мельничука. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка, 2021. № 35. Том 4. С. 45–55. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/35_2021/part_4/9.pdf
10. Павличук, І. А. На перехресті модерну: Федір Кричевський на шляху до постімпресіонізму: навчальний посібник з історії українського мистецтва ХХ століття для студентів мистецьких, дизайнерських та мистецтвознавчих спеціальностей вищих навчальних закладів України. Четверте видання, електронна публікація; [пер. англ. тексту І. В. Гарнік]. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2023. 102 с.: іл. + кольор. вкл. URL: <https://www.yakaboo.ua/ua/na-perekhresti-modernu-fedir-krychevskij-na-shljahu-do-postimpresionizmu.html>
11. Павличук, І. У задзеркаллі постімпресіонізму: живопис Ігоря Мельничука: наук. монограф. Київ : Видавничий дім «МАУП», 2023. 140 с.: іл. + кольор. вкл.
12. Павличук, І. На перехресті модерну: інспірації японізму у практиці українських колористів 1900–1930-х років. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 224 с.
13. Павличук, І. Українська тематика у вітчизняному живописі другої половини ХІХ ст. – історико-культурне джерело постімпресіоністичного репертуару 1900–1940-х рр. Вісник ЛНАМ : зб. наук. пр. Львів, 2021. Вип. № 45. С. 33–42. URL: <https://visnyk.lnam.edu.ua/visnyk/2021/45/ivanna-pavelchuk-33-42>
14. Barna, N., Smyrna, L., Lehenkiy, Y., Stefiuk, R., Yaroshovets, T., Pavelchuk, I. Environmental-constructional foundations: Humanitarian and art education in Ukraine. AD ALTA : Journal of Interdisciplinary Research. 2021. Vol. 11, Issue 1 [Special issue XVIII.]. 134–137 pp. URL: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110118/papers/A_22.pdf.
15. Liebiedieva (Smirnova), O., Plynik, R., Bryzhata, I., Pavelchuk, I., Garbuzenko, L., & Bartienieva, I. (2022). Postmodernism as a Worldview in the Context of Formation of Artistic and Pedagogical Competence of Future Teachers of Fine Arts. *Postmodern Openings*, 13(3), 393–411 pp. URL: <https://doi.org/10.18662/po/13.3/496>
16. Pavelchuk, I. Key Cezannism images in the New York practice of Abram Manevich 1921–1927. Вісник НАКККіМ : наук. журн. Київ, 2019. № 3. С. 297–302.
17. Pavelchuk, I. Reflections on Japonism in the Practice of Ukrainian Colourists of the Art Nouveau Period. *The Artistic Traditions of Non European Cultures*. Vol. 7/8. Cultural Bridges: Collections – Encounters – Inspirations. Japanese Art in Central and Eastern Europe till 1919 and beyond. ed.: Eva Kaminski, Beata Romanowicz, Aleksandra Görllich. Polish Inst. of World Art Studies. Warszawa, Toruń, 2019/2020. 243–260 pp. URL: <https://tako.biz.pl/p.920,the-artistic-traditions-of-non-european-cultures-vol-78.html>
18. Pawelczuk, I. Postimpresjonistyczne poszukiwania w twórczości Oleksandra Muraszki w latach 1911–1918. *Sztuka Europy Wschodniej*. Warszawa : Polski Inst. Studiów nad Sztuką Świata ; Toruń : Tako, 2019. T. 7 : Sztuka ukraińska XX wieku. S. 45–51.
19. Svitlana Panchenko, Ivan Bakhov, Ivanna Pavelchuk, Dmytro Kostenko. Tourist Pilgrimage routes of the holy apostles: transformation of sacred routes as modern means of communication. *Journal of Environmental Management and Tourism* (E-ISSN: 2068-7729). Volume XIV, Issue 6 (70) Fall 2023. E-ISSN: 2068-7729. *Journal of Environmental Management and Tourism* is indexed in SCOPUS, RePEC, CEEOL, ProQuest, EBSCO and Cabell Directory databases. DOI: [https://doi.org/10.14505/jemt.v14.6\(70\).00](https://doi.org/10.14505/jemt.v14.6(70).00)

Допоміжна: архівні інтернет-джерела*

20. Всесвітня виставка. Glosbe. URL : <https://uk.glosbe.com/uk/pl/всесвітня%20виставка>. Назва з екрана [дата звернення: 19.09.2024]

21. Каталог Х міжнародної виставки в Мюнхені: «Offizieller Katalogder X Internationalen Kunstausstellungen. München. 1909. I. Juni bis Ende Okt.». Світлина. Bayerischen Staatsbibliothek. Bildähnlichkeitssuche. URL : <https://bildsuche.digitale-sammlungen.de/index.-html?c=viewer&l=de&bandnummer=bsb00004016&primage> Назва з екрана [дата звернення: 19.09.2024].

22. Каталог виставки імпресіоністів 25 квіт. 1901 р. в готелі Дройот. Світлина. Internet Archive. URL : <https://archive.org/>[дата звернення: 19.09.2024].

23. Master Paintings and 19th Century European Art 25 May 2023•14:00 EDT New York URL : <https://www.sothebys.com/en/buy/auction/2023/master-paintings-and-19th-century-european-art-sale-2> [дата звернення: 19.09.2024].

24. Signac P. D'Eugène Delacroix au Néo-Impressionisme. Paris : H. Floury, 1921. 114 p. URL: <https://archive.org/details/deugnedelacroix00signoift/page/n15/mode/2up> [дата звернення: 19.09.2024].

25.Theo van Gogh to Vincent van Gogh. Paris. Friday. 31 January 1890. Van Gog Museum. Vincent van Gogh. The Letters. Інв. № b754 V/1962. URL : <http://www.vangoghletters.org/vg/letters/-let847/letter.html> [дата звернення: 19.09.2024].

* До списку рекомендованої літератури увійшли актуальні наукові праці українських та іноземних вчених та рідкісні архівні інтернет-ресурси видані мовою оригіналу, що дозволить студентам отримати уявлення про автентичні видання XIX – початку XX століття.

Оригінальність навчальної дисципліни:

Авторський курс лекцій з дисципліни ВК 3.5. «Істрія українського постімпресіонізму XIX–XX століття» створено за матеріалами докторської дисертації Павличук І. А. *Постімпресіонізм в українському живописі XX – початку XXI століття: історичні витоки, джерела інспірацій, специфіка розвитку*: дис. ... д-ра мист.: 17.00.05. Львівська національна академія мистецтв. Львів, 2020. 878 с. URL: https://nam.edu.ua/files/Academy/nauka/specrada/Dusertacii/2020/november2020/IV_A_Doctor.pdf

Критерії оцінювання: Оцінювання знань та умінь студентів здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль включає оцінювання знань, умінь та навичок студентів на лекціях; під час виконання семінарських занять; модульних контрольних робіт, що виконуються під час аудиторних занять та самостійної роботи.

Вид діяльності	К-сть балів
Відвідування лекцій та практичних занять	11 балів
Виконання завдання для самостійної роботи	69 балів
Підсумковий контроль (екзамен)	20 балів
Підсумковий рейтинг	100 балів
Критерії:	К-сть балів
відповіді на 100% запитань	20 балів
відповіді на 75% запитань	15 балів
відповіді на 50% запитань	10 балів
відповіді на 25% запитань	5 балів
жодної вірної відповіді	0 балів

Форма підсумкового контролю здійснюється під час письмового заліку в другому семестрі.

Таблиця відповідності рейтингових балів	ECTS	Бали	Зміст
	A	90–100	Відмінно
	B	82–89	Добре
	C	74–81	Добре
	D	64–73	Задовільно
	E	60–63	Достатньо
	FX	35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1–34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	

Підписано до друку 21.10.2024 р. Формат 60x84 ¹/₁₆

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 0,9

Тираж 100 прим. Замовлення № 165

Віддруковано з оригінал-макета ТОВ «Наш Формат»

04080, м. Київ, вул. Кирилівська, 86

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 4540 від 07.05.2013